

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13429-05-21 נתניהו ואח' נ' אולמרט

מספר בקשה: 9

לפני כבוד סגן הנשיא עמית יריב

המבקש: אהוד אולמרט
ע"י ב"כ עו"ד אמיר טיטונוביץ'

נגד

המשיבים: 1. בנימין נתניהו
2. שרה נתניהו
3. יאיר נתניהו

החלטה בעניין הליכים מקדמיים

1. לפניי בקשת הנתבע בהליך זה, מר אהוד אולמרט (להלן: "מר אולמרט") להורות לתובעים, ה"ה בנימין נתניהו, שרה נתניהו ויאיר נתניהו (להלן: "מר נתניהו", "גב' נתניהו" ו"יאיר" בהתאמה) להשיב בתצהיר ערוך כדין לשאלונים ששוגרו אליהם, לגלות בתצהיר ערוך כדין מסמכים ספציפיים שנדרשו, להיבדק על-ידי מומחה בתחום בריאות הנפש, לפי בחירתו של מר אולמרט, לשם מתן חוות דעת וכן לחתום על מסמך ויתור על סודיות רפואית, לרבות בתחום הנפשי.

2. בתמצית ייאמר, כי ההליך נסב על שני פרסומים. האחד מיום 12.4.2021, במסגרת ראיון שנתן מר אולמרט לעיתונאי גדי סוקניק באתר האינטרנט "דמוקרט טי.וי" (להלן: "הפרסום הראשון"), האחר מיום 21.4.2021, במסגרת ראיון שנתן מר אולמרט בתוכנית "אופירה וברקוביץ'", שבו סירב לחזור בו מן הדברים שאמר בפרסום הראשון (להלן: "הפרסום השני").

3. השאלונים ששלח מר אולמרט לתובעים עוסקים, רובם ככולם, בשאלות הנוגעות לטיפולים בתחום בריאות הנפש (לרבות טיפולים, נטילת תרופות פסיכיאטריות, אבחנות פסיכיאטריות וכו').

בשאלון המופנה אל מר נתניהו – 23 שאלות, אשר מתוכן שש שאלות נוגעות לטיפולים בתחום בריאות הנפש למר נתניהו עצמו (שאלות 1-6), ארבע שאלות נוגעות לסוגיות שאינן קשורות לתחום בריאות הנפש (שאלות 7-10 ו-23, שיידונו בהמשך), שש שאלות נוגעות לטיפולים בתחום בריאות הנפש לגב' נתניהו (שאלות 11-16), ושש שאלות נוגעות לטיפולים בתחום בריאות הנפש ליאיר (שאלות 17-22).

בשאלון המופנה אל גב' נתניהו – 24 שאלות, אשר מתוכן שבע שאלות נוגעות לטיפולים בתחום בריאות הנפש לגב' נתניהו עצמה (שאלות 1-7), שמונה שאלות נוגעות במישרין לטיפולים בתחום בריאות הנפש ליאיר (שאלות 9-16, ו-22-24), ארבע שאלות נוגעות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13429-05-21 נתניהו ואח' נ' אולמרט

לעניינים אחרים הנוגעים לגבי נתניהו שאינם קשורים במישרין לתחום בריאות הנפש אלא לפרסומים שונים ולהליכים משפטיים אחרים (שאלות 8, 17, 18, 19, 20), שאלה אחת הנוגעת לעיסוקו של יאיר (שאלה 21) ושאלה נוספת ביחס לכתובתם של התובעים (שאלה 17).

בשאלון המופנה אל יאיר – 22 שאלות, אשר מתוכן תשע שאלות נוגעות לטיפולים בתחום בריאות הנפש ולמצבו הנפשי הנטען של יאיר עצמו (שאלות 1-6, 14, 15, 22), שאלות הנוגעות לפרסומים שונים המופנים לתובעים וכן לעיסוקו ולמשלח ידו (שאלות 7-11, 13, 16-18) וכן שאלות הנוגעות לטיפולים בתחום בריאות הנפש ולמצבה הנפשי הנטען של גבי נתניהו (שאלות 19-21, כולל סעיפי משנה).

4. המסמכים שדרש מר אולמרט מן התובעים לגלות הם אלה:

א. מסמכים הנוגעים למצבו הנפשי של כל אחד מן התובעים;

ב. מסמכים הנוגעים לנסיעותיה הנטענות של גבי נתניהו לאוסטריה לשם קבלת טיפול נפשי, כנטען.

5. מר אולמרט מבסס את בקשתו – שפירושה הפשטת התובעים מכל פרטיות וחיסיון רפואי שהם זכאים לו – על טענתו שלפיה ההלכה הפסוקה קובעת, כי בעל דין המגיש תביעה, מוותר ויתור מלא ומוחלט על פרטיותו, ועליו לחשוף כל מסמך שעשוי להיות רלוונטי להליך, על מנת לאפשר לנתבע להתגונן מפני התביעה.

כפי שנראה להלן, עמדה זו של מר אולמרט אינה יכולה לעמוד: היא אינה עולה בקנה אחד עם ההלכה הנוהגת, ומבקשת להביא גם את ההלכות שקדמו להלכה הנוהגת לקיצוניות, שנראה כי חורגת מכוונת קובעי אותן הלכות.

להלן תידון השאלה העקרונית, של זכותו של תובע לפרטיות, ואחריה – השלכות ההכרעה בשאלה זו על הבקשות הקונקרטיות של מר אולמרט.

הגשת תביעה כווייתור גורף על פרטיות – האמנם?

6. מר אולמרט תומך יתדותיו בקביעותיו של בית המשפט העליון ברע"א 8019/06 **ידיעות אחרונות בע"מ נ' מירב לוי** (13.10.2009, להלן: "**עניין לוי**"), שם נקבע:

"לשיטתי, במצב בו אכן עומדים זה מול זה באופן חזיתי מן העבר האחד זכותה לפרטיות של התובעת ומן העבר השני יכולתו של הנתבע להתגונן נגד תביעתה, לא יהיה מנוס אלא מלהורות על חשיפת המידע, כאשר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13429-05-21 נתניהו ואח' נ' אולמרט

לתובעת תמיד שמורה האפשרות לסגת מן התביעה ולהגן בכך על פרטיותה. (עניין לוי, פסקה 25 לפסק דינו של השופט גובראן)

7. אלא שהסתמכות על עניין לוי במשמעות זו – היא מוקשית משני טעמים.

ראשית – מאחר שפסק דין לוי אינו גורס גילוי מלא וחסר הבחנה, דוגמת זה שמבקש מר אולמרט בענייננו, אלא מחייב עריכת איזון עדין, שבו ניתן משקל רב ומשמעותי לזכותו של אדם לפרטיות – גם אם אותו אדם מגיש תביעה, ונדרש לגלות מסמכים. וכלשונו של כב' השופט גובראן:

"ההגנה על פרטיותו של בעל דין חשובה היא אך אינה יכולה לשמש מקלט לתובע באיזון למול האינטרס של עשיית הצדק ולמול זכותו של נתבע להתגונן באופן ראוי. יחד עם זאת כאמור, שעה שדוחקים אנו את רגליה של הזכות לפרטיות, ובמיוחד כאשר מדובר במידע רגיש המצוי בלב ליבה של זכות זו, עלינו לפסוע בזהירות מירבית ותוך הבטחת מירב האמצעים כדי לוודא שהחשיפה אכן ראויה היא ומתבצעת למטרות לשמן הורינו עליה."
(שם, פסקה 29 לפסק דינו של כב' השופט גובראן)

שנית – והוא אולי עיקר – מאז פסק הדין בעניין לוי, התעדכנה ההלכה, ובבג"ץ 1347/18 פלונית נ' בית הדין הארצי לעבודה (23.7.2019, להלן: "עניין פלונית") כתב כב' השופט עמית:

"אין להרחיק לכת ולקבוע כי כל תובע, בשל עצם מעמדו כתובע, 'מתפשט' מיניה וביה מכל זכות לפרטיות או לחיסיון שעומד לזכותו כבעל החיסיון (privilege-holder). הלכות אפרופים וידיעות אחרונות קולעות תובעים פוטנציאליים לדילמה של ממש. תובע שידוע כי יהא עליו לחשוף מידע רגיש ביותר, הנוגע לפרטיותו או לעברו הפסיכיאטרי והרפואי, עלול לוותר על תביעתו הצודקת על מנת להימנע מחשיפה כואבת. יש בגישה זו לפתוח פתח להפעלת לחצים על תובעים שיוותרו על תביעתם, שאם לא כן, יידרשו לגלות מידע ומסמכים רגישים." (פסקה 11 לפסק דינו של כב' השופט עמית).

בהקשר זה, קבע כב' השופט עמית נוסחה לבחינת חובת הגילוי אל מול הזכות לפרטיות:

"לדידי, גם כאשר מדובר בתובע, עלינו להפעיל את נוסחת האיזון או את "מקבילית הכוחות" ולפיה ככל שעוצמת הרלוונטיות של המסמך המבוקש גבוהה, וככל שהראיה חיונית עבור בעל הדין שכנגד, וככל שלא ניתן להשיג ראיות חלופיות – יינתן לכך משקל בהחלטת בית המשפט אם להורות על הסרת החיסיון היחסי [...] אכן, וכפי שצינתי בעניין פלוני,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13429-05-21 נתניהו ואח' נ' אולמרט

במסגרת "מקבילית הכוחות", יש ליתן משקל לכך שמבקש החיסיון הוא תובע. בשל כך, נקודת הפתיחה – אך לא נקודת הסיום – במסגרת איזון האינטרסים, קרובה יותר לאינטרס של גילוי האמת מאשר לחיסיון. אך העובדה שמדובר בתובע אינה קונקלוסיבית, ואין בה, בבדידותה וכשלעצמה, כדי להכריע את הכף כל אימת שתובע מעורר טענה לחיסיון, או לפגיעה בפרטיות או בערך מוגן אחר.

עמדתו של כב' השופט עמית התקבלה גם על דעתו של כב' השופט מינץ, וכנגד דעתו החולקת של כב' השופט שטיין – הפכה להלכה מחייבת. אולם גם כב' השופט שטיין, שהציע נוסחה אחרת לבחינת טענת חיסיון, היה ער לקושי הטמון בגישה שאותה כינה "תבעת – גילית", והוא מציין בפסקה 4 לחוות דעתו בעניין פלונית:

"עלינו להיות ערים לאפשרות שעיקרון זה ינוצל לרעה, אם לא נשמור על גבולותיו ולא נמנע את חציית הגבולות. המקרה שלפנינו מהווה דוגמה לחציית גבולותיו של העיקרון "תבעת – גילית": הנתבעים נסמכים על עיקרון זה כדי לזכות לגילוי יתר שעלול לפגוע בפרטיות התובעת ללא הצדקה עניינית."

8. דומה כי גם הבקשה שלפניי כעת, ממש כמו עניין פלונית, מהווה דוגמה לחציית גבולות העיקרון "תבעת-גילית", וגם היא – מחייבת עריכת איזון ראוי.

9. נקודה נוספת שיש להתייחס אליה טמונה בעובדה, שההלכות שנקבעו בעניין פלונית מתייחסות למי שהגיש תביעה שעניינה נזקי גוף. בהקשר זה, קל הרבה יותר לקבל את הטענה, שיש קשר ישיר והכרחי בין ניהול ההגנה שעניינה נזקי גוף, ובין הצגת מסמכים רפואיים. שונים הם פני הדברים בהליכים שעניינם לשון הרע, ועל כך אעמוד להלן.

10. בהליך נזקי בגין נזקי גוף, מתקיים "אירוע" (תאונה). הנפגע באותו אירוע טוען כי נגרם לו נזק גוף, ואת נזק הגוף הזה עליו להוכיח, ומפני הטענה לגרימת נזק הגוף הזה נדרש הנתבע להתגונן. לעתים – תכלול ההגנה גם כפירה בעצם קיומו של האירוע, או הכחשה של אחריותו של הנתבע לקיומו של האירוע. אולם בשלב זה – של בחינת "האירוע", אין עוד כל צורך להתייחס לסוגיות רפואיות. הסוגיה הרפואית עולה רק בעת הדיון בשאלת הנזק, והתובע הוא הראשון המעלה טענות רפואיות, ומשכך – הוא הגורם שבידו למנוע את הדיון הרפואי.

בענייננו, שונים הם פני הדברים. אף שהתובעים יזמו את ההליך המשפטי, את השיח הרפואי החל מר אולמרט, במסגרת הפרסומים, שהם, בענייננו, "האירוע". הנתבעים כלל אינם תובעים בגין נזק גופני שנגרם להם (או בגין נזק נפשי), אלא שהם תובעים את הפיצוי הסטטוטורי שנקבע בסעיף 7א לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה – 1965. רוצה לומר – מי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13429-05-21 נתניהו ואח' נ' אולמרט

שהעלה לראשונה את סוגיית מצבם הרפואי-נפשי של התובעים הוא ה**נתבע**, וזאת בדברים שאמר בפרסומים.

11. בפסק הדין בבר"ע 1156/05 לוינ' נ' **ידיעות אחרונות ואח'** (29.8.2006), שבקשת רשות ערעור עליו היא שנדונה בעניין לוינ' (להלן: "**עניין לוינ' – מחוזי**"), ציין בית המשפט (מפי כב' השופטת שרה דותן):

"בהליך שבפני מצאה ביטוי פרקטיקה בה הנתבעים אשר פרסמו כתבה לגביה נטען כי אינה אמת, מנצלים את הליכי הגילוי לאיסוף ראיות להוכחת האמור בכתבה, סבורה אני, שחשיפתו של תובע, בעילה של לשון הרע, לחיטוט בחייו הפרטיים מעבר למידה הדרושה לליבון המחלוקות בין הצדדים יש בה די להרתיע תובעים ואין היא עולה בקנה אחד עם תכלית החוק, שנועד למנוע פגיעה בלתי מרוסנת בשם טוב."

אני מצטרף, בכל הכבוד, לעמדה זו של בית המשפט המחוזי, אשר לא נהפכה בבית המשפט העליון, וסבור כי יש מקום להגביל את חובת גילוי המסמכים והמענה לשאלונים מקום שבו נראה כי הבקשה נועדה למסע דיג, בניסיון למצוא בדיעבד ראיות להוכחת אמירה שבעת אמירתה – הייתה בלתי מבוססת.

12. נקודת המוצא היא, כאמור, שיש לערוך איזון ראוי בין הרלוונטיות של המסמך והחלופות להצגתו ובין ההכבדה הכרוכה בהבאת הראיות. לכך יש להוסיף את העובדה שבעלי החיסיון בענייננו – הם התובעים (וראו עניין פלונית, פסקה 11 לחוות דעתו של כב' השופט עמית).

13. אין ספק, כי כאשר מדובר בטענת "אמת דיברתי" הנוגעת למצבם הנפשי הנטען של התובעים – יש רלוונטיות לרשומות רפואיות בתחום רפואת הנפש. אלא שלטעמי, לא די בכך כדי לחייב את התובעים בגילוי מלוא הרשומות הרפואיות בתחום זה. אני סבור שמן הראוי להרחיב את נקודת המבט, ולהימנע מהסתכלות צרה על השאלה הרפואית שבמחלוקת אל מול המסמכים המבוקשים, ועלינו לבחון את נסיבות האירוע באופן רחב יותר, ואבאר.

14. בהליך המתנהל לפי חוק איסור לשון הרע, יתכן מנעד רחב מאוד של אירועים המבססים את עילת התביעה. החל מאמירות קונקרטיות, המתייחסות לאירועים נקודתיים – דוגמה למקרה כזה ניתן למצוא בעניין לוינ', וכלה באמירות כלליות, בלתי ממוקדות, הפורשות עצמן על תקופה בלתי מוגדרת, ועל התנהגות כללית של הנפגע.

את פסק הדין בעניין לוינ' ניתן, לטעמי, לקרוא על רקע נסיבותיו הקונקרטיות של המקרה שם. הפרסום שבגיניו הוגשה התובענה – נגע לאירוע קונקרטי, שהתקיים בזמן ידוע, ואשר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13429-05-21 נתניהו ואח' נ' אולמרט

על תיאורו – לא הייתה, למעשה, מחלוקת בין הצדדים. תחילה נטען בכתב התביעה לקיומו של נזק נפשי, ועל כך נתבע פיצוי, אולם לאחר שנמחקו סעדים אלה, מצא בית המשפט המחוזי, במסגרת הליך הערעור, כי יש לצמצם את חשיפת המסמכים למסמכים רלוונטיים **לאירוע הקונקרטי**.

15. טעמי, מקום שבו הפרסום נושא ההליך אינו נוגע לאירוע קונקרטי ונקודתי, אלא משקף דברים שנאמרו באופן גורף וכללי, וכאשר הנפגע אינו תובע פיצוי בגין נזק גופני או נפשי, אלא את הפיצוי הסטטוטורי לפי סעיף 7 לחוק איסור לשון הרע, אזי לא ראוי יהיה לחייב את הנפגע – גם בהיותו תובע – לחשוף את ההיסטוריה הרפואית שלו כולה, על מנת להוכיח כי הדברים שנאמרו לא היו אמת.

מסקנה אחרת עלולה לעודד השמעת אמירות משוללות יסוד, או כאלה המבוססות על ספקולציה גורפת, וציפייה מהצד הנפגע להביא ראיות להוכחתן של אותן אמירות, ולכל הפחות – לפתוח את הרשומות הרפואיות שלו לרווחה, לעיונו של הנתבע.

16. הבחנה זו – בין אמירה המתייחסת לאירוע קונקרטי או לפרט קונקרטי, ובין אמירה כללית – נותנת מענה גם לתהייה שהעלה ב"כ הנתבע במסגרת ישיבת קדם המשפט מיום 10.1.2022, תהייה שנתייחס אליה להלן כאל "**טענת הג'קוזי**", ונביא את הדברים בשם אומרם, כפי שתועדו בפרוטוקול:

"זמן קצר לפני תום כהונתנו של ראש האופוזיציה מישהו טען שהוא התקין ג'קוזי, לא היו נותנים לאדם להיכנס לדאות אם יש ג'קוזי או אין. [?]" (עמ' 7 לפרוטוקול הדיון, ש' 16-17)

הנה לפנינו דוגמה פשוטה לטענה קונקרטית, שאם אינה תחומה בזמן, היא תחומה במקום – המצדיקה חיוב התובע לוותר ויתור מה על פרטיותו: הטענה קונקרטית: הותקן ג'קוזי, הבקשה ממוקדת: לבדוק אם הג'קוזי קיים. הרלוונטיות – קיימת; ההכבדה – מצומצמת, וכרוכה במידה מועטה של פגיעה בפרטיות. על כן – דומה כי במקרה תיאורטי כזה, תהיה הצדקה לאפשר בדיקה של הבית (או חלקים ממנו) לשם ביסוס הטענה או הפרכתה.

אולם מהו הדין במקרה שבו הפרסום נושא ההליך גורס כי הכספים להתקנת אותו ג'קוזי עצמו הועברו לחשבונו של בעל הג'קוזי במועד לא ידוע, על ידי אדם לא ידוע? האם במצב דברים כזה, ראוי יהיה לחייב את התובע, הוא הנפגע מן הפרסום, לחשוף את רישומי הבנק שלו משחרר ההיסטוריה, כדי להוכיח שלא היו דברים מעולם? דומה שלא.

17. ומכאן – לענייננו: בענייננו – הפרסום הפוגע, שעליו נסב ההליך אינו מתייחס לאירוע קונקרטי, אלא למצב רפואי מתמשך, אשר הוכחתו או הפרכתו מחייבת עיון ברשומות הרפואיות המלאות, המתמשכות על פני שנים ארוכות. מדובר בפגיעה קשה וחמורה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13429-05-21 נתניהו ואח' נ' אולמרט

בזכותם של התובעים לפרטיות, שיש בה משום הכבדה ממשית על התובעים, ופגיעה שאינה ממוקדת ונקודתית, אלא רחבה ועמוקה, וזאת כדי להתמודד עם אמירה כוללת.

18. כזכור, יש לבחון גם את השאלה אם בשלילת מסירת המסמכים נשללה יכולתו של הנתבע להוכיח את הגנתו, ולשם כך – עלינו לבחון את האמירה לגופה, ולהיווכח שהתשובה לשאלה זו היא בשלילה. בפרסום הראשון אמר מר אולמרט, אמירה שהוא אינו מתכחש לה, כדלקמן:

"מה שלא בר שיקום זה מחלת הנפש של ראש הממשלה ושל אשתו ושל בנו. זה לא בר שיקום והדרך היחידה לשקם את המדינה זה להכניס אותם... ב... אגב, בתנאים רגילים כל רופא פסיכיאטר שיש לו מצפון ואני מוכן להפגיש אותך עם לא מעט מדינאים שהיו אומרים שצריך להוציא צו אשפוז גם לו לה וגם לבן וכולי... הם כולם אנשים חולים." (ראו סעיף 16 לכתב התביעה).

ובהקשר זה, נזכיר את עדותו של מר אולמרט עצמו בדיון קדם המשפט מיום 10.1.2022, שם נשאל אילו אמצעים נקט כדי לוודא את אמיתות הפרסום, והשיב:

"אני עקבתי אחר התנהגותם. אחר מעשים שנקטו בהם. שמעתי הקלטות של בני המשפחה, אני מעדיף כדי לשמור על ניקיון הדיון הזה כדי [לא] להיגרר לפרובוקציות. התייעצתי עם מומחים כולל אנשים מקורבים אליהם שמכירים אותם על התנהגויות שהם בהחלט נכנסות להגדרה של מה שבאופן פופולרי במסגרת ציבורית הוא התנהגויות משוגעות." (ההדגשה הוספה – ע"י; וראו עמ' 5 לפרוטוקול ש' 6-9)

הנה אפוא, בפרסום הראשון עצמו ובעדותו של מר אולמרט בבית המשפט, מוצגת הדרך החלופית להוכיח את טענת "אמת דיברתי": הרי מר אולמרט עצמו התייחס לכך ש"כל פסיכיאטר שיש לו מצפון" היה מורה על צו אשפוז, והוסיף ואמר כי הוא "מוכן להפגיש את המראיין" עם לא מעט מדינאים" התומכים בעמדה זו, ומכאן מובאת המסקנה כי "הם כולם [התובעים] אנשים חולים". והוסיף וציין כי הוא התייעץ עם מומחים, כולל עם מקורבים לתובעים. על כן, מר אולמרט בעצמו הציג את הדרך החלופית להוכחת טענת "אמת דיברתי": באמצעות הגשת חוות דעת מטעם "רופא פסיכיאטר שיש לו מצפון", באמצעות הבאת עדותם של אותם "מדינאים שהיו אומרים שצריך להוציא צו אשפוז", או של מקצתם, ולחלופין – יגיש את חוות הדעת של המומחים ושל המכרים שעמם התייעץ.

ככל שראיות אלה – שלטענתו של מר אולמרט מצויות כבר ברשותו, שהרי הוא התייחס אליהן מפורשות במסגרת הפרסום הראשון ובמסגרת קדם המשפט – ירימו את הנטל הראשוני של טענת "אמת דיברתי" – יעבור הנטל אל התובעים לסתור את אותן ראיות;

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13429-05-21 נתניהו ואח' נ' אולמרט

יתכן שראיות אלה, שיציג מר אולמרט כדי להרים את הנטל הראשוני המוטל עליו, יביאו למסקנה כי מוצדק לחייב את התובעים בהצגת הרשומות הרפואיות, על מנת לחזק את הראיות שהציג מר אולמרט עד לאותו שלב, ויתכן גם שאם הראיות שיציג מר אולמרט תהיינה חזקות מספיק – ניתן יהיה לקבוע, כי הימנעות התובעים מלהציג את הרשומות הרפואיות מחייבת הסקת מסקנות לחובת התובעים. מכל מקום, בשלב זה של הדיון, כאשר מר אולמרט לא הציג כל אינדיקציה לכך שיש בידו ראיות כלשהן להוכחת טענתו בפרסומים, אינני רואה הצדקה לחייב את התובעים לפתוח את הרשומות הרפואיות החסויות לעיונו.

19. אם לתמצת: מקום שבו הפרסום כלל אמירה כללית, לא ממוקדת, אזי דרישה לגילוי מסמכים עלולה להיות בבחינת מסע דיג רב-תכליתי. תכלית אחת היא לנסות ולדוג ראיה, שתאפשר להוכיח בדיעבד את אמיתותו של הפרסום; תכלית אחרת, חשובה לא פחות מבחינת הנתבע, היא להרתיע את התובעים מהמשך ניהול התובענה.

כדי למנוע מסע דיג כזה, יש לטעמי לקבוע, כי תנאי לגילוי המסמכים המבוקש הוא הצגתן של ראיות שיש בהן כדי להרים את הנטל – ולו הראשוני – לקיומו של בסיס עובדתי כלשהו לאמירות. רק לאחר מכן, וככל שיתברר שאין מדובר באמירות שהופרחו לחלל האוויר מבלי שיש מאחוריהן דבר, ניתן יהיה לשקול חובת גילוי מסמכים חסויים שעניינם מצבם הרפואי או הנפשי של התובעים.

20. ויודגש: הדברים אמורים אך ורק במקום שבו אין טענה בכתב התביעה לגרימת נזק נפשי או גופני, שאז ברור שחלים הכללים הרגילים בדבר הוכחת קיומו של נזק, כללים המחייבים גילוי מלא של הרישומים הרפואיים כולם, בתוספת חתימה על כתב ויתור על סודיות רפואית והעמדת התובע לבדיקת מומחה מטעם הנתבע. כאשר התביעה אינה כוללת טענה כזו – אין לאפשר לנתבע לערוך מסע דיג ברשומות הרפואיות, אלא אם יוכיח, כי היה בסיס עובדתי, ולו ראשוני, לאמירות.

מן הכלל אל הפרט

21. עמדתי על כך, שאין להתיר, דרך שגרה, חשיפה מלאה של כלל התרשומות הרפואיות מקום שבו הפרסום הנדון היה אמירה כללית ובלתי ממוקדת;

עוד עמדתי על כך, שברשות מר אולמרט אמורות להיות ראיות חלופיות, שעל קיומן הצהיר הן בגוף הפרסום הראשון, הן בעדותו בבית המשפט, כך שלא ניתן לומר שאי-מסירת החומר הרפואי הנדרש שוללת ממנו את הגנתו;

ועוד עמדתי על כך, שאם יצליח מר אולמרט לבסס את טענתו הראשונית ברמה מסוימת, יתכן שניתן יהיה לשוב ולהידרש לבקשה בנסיבות מסוימות, ויתכן עוד יותר שלא יהיה בכך

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13429-05-21 נתניהו ואח' נ' אולמרט

צורך, שכן אם יעמוד מר אולמרט בנטל הראשוני, לא מן הנמנע שהנטל לסתור את הראיות יעבור אל כתפי התובעים.

22. על רקע דברים אלה, נבחן אפוא כל אחת מן הבקשות שהועלו במסגרת הבקשה להליכים מקדמיים:

א. הבקשה לכתב ויתור על סודיות רפואית – על יסוד העקרונות שהוצגו, יש לדחות לעת הזאת את הבקשה לחייב את התובעים לחתום על כתב ויתור על סודיות רפואית;

ב. הבקשה להורות לתובעים להיבדק בידי רופא פסיכיאטר מטעם הנתבע – על יסוד העקרונות שהוצגו, יש לדחות לעת הזאת את הבקשה לחייב את התובעים להיבדק בידי רופא פסיכיאטר מטעם הנתבע;

ג. הבקשה לגילוי מסמכים (סעיף 3 למכתב ב"כ הנתבע מיום 12.8.2021) – על יסוד העקרונות שהוצגו, ובהעדר ראשית ראיה לביסוס האמור בפרסומים בשלב זה, אין מקום להיעתר לבקשה בכל הנוגע לרשומות הרפואיות (כהגדרתן המלאה בסעיף 3 (א) למכתב הנ"ל); בהעדר ולו ראשית ראיה לנסיעה האמורה בסעיף 3 (ב) למכתב הנ"ל, אין מקום להורות על מסירת מסמכים כמבוקש באותו סעיף.

23. פרק מיוחד יש לייחד לשאלונים שנשלחו. עיון בשאלונים מעלה סימני שאלה באשר לתום הלב שבטענת הנתבע, כאילו השאלונים מיועדים לאיסוף מידע. הטעם לכך הוא, שבכל אחד מן השאלונים, לכל אחד מן התובעים, מועלות שאלות המתייחסות לא לתובע שאליו הופנה השאלון, אלא לאחד או יותר מן התובעים האחרים. כך, למשל, בשאלון המופנה למר נתניהו, הוא נדרש להשיב לשאלות הנוגעות לגבי נתניהו וליאיר; בשאלון המופנה לגבי נתניהו היא נדרשת לענות לשאלות הנוגעות ליאיר; בשאלון המופנה ליאיר הוא נדרש לענות לשאלות הנוגעות לגבי נתניהו. לא זו אף זו. חלק מן השאלות המופנות לתובע מסוים אך נוגעות לתובע אחר אינן מופיעות בשאלון שהופנה לתובע המתאים. כך, למשל, שאלה מס' 21 בשאלון שהופנה ליאיר מתייחסת כולה לגבי נתניהו, אך שאלה בניסוח מקביל – לא נכללה בשאלון שהופנה לגבי נתניהו.

בעובדות אלה יש כדי ללמד ששאלות אלה אינן מיועדות לאיסוף מידע לגיטימי, כי אם ליצירת עניין או ליצירת פרובוקציה. כך או כך – תום לב אין כאן.

24. כאמור, לא כל השאלות בשאלונים עוסקות במצבם הרפואי והנפשי של התובעים, אולם חלק מן השאלות – שאינן עוסקות בנושאים אלה – אינן מתאימות למסגרת הדיונית של שאלונים. יש לזכור, כי שאלון אינו חלופה לחקירה נגדית, ויש למקד את השאלות בשאלון לשם השגת תכליתו של כלי דיוני זה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13429-05-21 נתניהו ואח' נ' אולמרט

25. מן האמור עולה, כי חלק הארי של השאלות שהופנו אל התובעים בשאלונים – אינן רלוונטיות לעניין זה, או שהן יכולות לעלות במסגרת חקירותיהם של התובעים, ככל שאלה יעידו במסגרת ההליך.

יש לחייב את התובעים להשיב לשאלות המתייחסות לטענות שהועלו בכתב התביעה, ואשר לא ניתן להן מענה מניח את הדעת עד כה, ואשר אינן חלופה לשאלות בחקירה נגדית, ואינן מכבידות יתר על המידה.

26. אשר על כן, אני מורה לתובעים להשיב, בתצהיר ערוך כדיון, לשאלות כדלקמן מתוך השאלונים שנשלחו אליהם:

א. מר נתניהו – שאלות מספר 7, 8, 9, 10;

ב. גב' נתניהו – שאלה מספר 8;

ג. יאיר – שאלות מספר 7, 8, 9, 11, 18.

פרט לכך – אין התובעים חייבים להשיב לשאלות נוספות מן השאלון.

סוף דבר

27. הבקשה נדחית בעיקרה, כדלקמן:

א. הבקשה לכתב ויתור על סודיות רפואית – נדחית, כאמור בסעיף 22 (א) לעיל;

ב. הבקשה להורות לתובעים להיבדק בידי רופא פסיכיאטר מטעם הנתבע – נדחית, כאמור בסעיף 22 (ב) לעיל;

ג. הבקשה לגילוי מסמכים (סעיף 3 למכתב ב"כ הנתבע מיום 12.8.2021) – נדחית, כאמור בסעיף 22 (ג) לעיל;

ד. הבקשה לצו להשיב על שאלונים – נדחית בעיקרה, למעט ביחס לשאלות שלהלן:

i. מר נתניהו – שאלות מספר 7, 8, 9, 10;

ii. גב' נתניהו – שאלה מספר 8;

iii. יאיר – שאלות מספר 7, 8, 9, 11, 18.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 13429-05-21 נתניהו ואח' נ' אולמרט

תצהירי התשובה לשאלות האמורות ימצאו לב"כ הנתבע לא יאוחר מיום

1.3.2022

28. בהתחשב בתוצאה שאליה הגעתי, ולאור העובדה כי עיקר הבקשות – נדחו, יישא מר אולמרט בהוצאות הבקשה בסך 7,500 ₪, ללא קשר לתוצאות ההליך העיקרי. סכום זה יישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד לתשלום המלא בפועל.

29. הנחיות ביחס להמשך הדיון יינתנו בהחלטה נפרדת.

ניתנה היום, ח' אדר א' תשפ"ב, 09 פברואר 2022, בהעדר הצדדים.

עמית יריב, סגן נשיא